

Enkele aanvullingen op de Naamlijst van de Nederlandse Lepidoptera

door

J. H. KUCHLEIN

Landbouwhogeschool, Wageningen

ABSTRACT. — Some additions to the check list of the Dutch Lepidoptera. Four additions to Lempke's check list are treated briefly. Three species are reported for the first time from the Netherlands, viz. *Exapate congelatella* (Clerck) (Tortricidae), *Oegoconia deauratella* (Herrich-Schäffer) (Oecophoridae) and *Coleophora adpersella* Benander (Coleophoridae). The fourth addition is the consequence of the rediscovery of the only Dutch specimen of *Parapoynx rivulalis* Duponchel (Pyrilidae) in the National Museum of Natural History at Leiden.

Op de publicatie van de Naamlijst van de Nederlandse Lepidoptera (Lempke, 1976) is, zoals te verwachten was, een reeks van aanvullingen gevolgd. Wat de microlepidoptera betreft zijn deze aanvullingen, behoudens één uitzondering, alle in de Entomologische Berichten gepubliceerd. Deze ene uitzondering (het betreft *Parapoynx rivulalis* Duponchel), alsmede een drietal soorten micro's, dat niet eerder uit Nederland werd gemeld, zullen in dit korte artikel de revue passeren. Het is de bedoeling binnenkort uitvoeriger op de soorten terug te komen.

Parapoynx rivulalis Duponchel, 1833 (Pyrilidae). Al eerder werd deze soort door Bentinck (1938a, b) en Doets (1940) als nieuw voor de Nederlandse fauna beschreven. Lempke (1976:9) liet de soort evenwel uit zijn naamlijst weg, omdat hij het enige uit ons land bekende exemplaar niet kon vinden in de collectie van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden. Bovendien achtte hij de kans op een onjuiste determinatie groot. Het unicum, dat door Doets in 1937 aan de Hollandse Rading was gevangen, bleek achteraf tóch in het Rijksmuseum voorhanden te zijn en de determinatie was correct, zodat de soort in de naamlijst van Kuchlein & Gielis (1982:5) werd opgenomen.

Exapate congelatella (Clerck, 1759) (Tortricidae). F.n.sp. Pater Munsters vond een ♂ te Stein op 14.III.1963. In de naamlijst van Lempke kan men de soort achter *Tortricodes alternella* (Denis & Schiffermüller) inlassen.

Oegoconia deauratella (Herrich-Schäffer, 1854) (Oecophoridae). F.n.sp. Onder de naam *Oegoconia quadripuncta* (Haworth) blijken in de Nederlandse collecties twee verschillende soorten te schuilen nl. de eigenlijke *O. quadripuncta*, alsmede *O. deauratella*. Laatstgenoemde is derhalve als een nieuwe soort voor de fauna te beschouwen. *O. deauratella* is van verschillende Nederlandse vindplaatsen bekend. In de naamlijst van Lempke kan men de soort achter *Oegoconia quadripuncta* (Haworth) zetten. Overigens is het verhaal van de *Oegoconia*'s hiermee misschien nog niet afgelopen! Onder *Oegoconia quadripuncta* zou nl. nóg een soort schuil gaan, die mogelijk in Nederland voorkomt.

Coleophora adpersella Benander, 1939 (Coleophoridae). F.n.sp. Ik vond te Egmond aan Zee op 13.VII.1980 een ♂, dat door de heer H. W. van der Wolf uit Eindhoven als deze soort werd herkend. In de lijst van Lempke kan de soort vóór *Coleophora silenella* Herrich-Schäffer worden ingevoegd.

Nederlands materiaal van *Oegoconia deauratella* bevindt zich onder meer in de verzameling van het Instituut voor Taxonomische Zoölogie te Amsterdam en in mijn collectie. In laatstgenoemde verzameling staan eveneens de exemplaren van *Exapate congelatella* en *Coleophora adpersella*.

LITERATUUR

- Bentinck, G. A. , 1938a. Verslag van de één-en-zeventigste wintervergadering der Nederlandse Entomologische Vereeniging. — *Tijdschrift. Ent.* 81: XLVIII-XLIX.
- 1938b: 58. Faunistische Aanteekeningen betreffende Nederlandse Lepidoptera. — *Tijdschr. Ent.* 81: 55-60.
- Doets, C., 1940. Lepidopterologische mededeelingen over 1935-'38. — *Ent. Ber., Amst.* 10: 197-203.
- Kuchlein, J. H. & C. Gielis, 1982. *Tabellen en Verspreidingsatlas van de Nederlandse Microlepidoptera. 2. Pyralidae (tweede gedeelte), Pterophoridae*: 1-86. Landbouwhogeschool, Wageningen.
- Lempke, B. J. , 1976. Naamlijst van de Nederlandse Lepidoptera. — *Bibl. K. ned. natuurh. Vereen.* 21: 1-100.

Ritzema Bosweg 32A, 6703 AZ Wageningen.

CHLOROCLYSTA CHLOERATA (MABILLE) (LEPIDOPTERA: GEOMETRIDAE).

In aansluiting op de korte mededeling van de heer De Man in *Ent. Ber., Amst.* 44: 130 (1984) kan ik nog medelen, dat ik in mei 1983 vier exemplaren kweekte uit de bloemen van Sleetdoorn. Dat is dus de derde bekende vindplaats in Nederland.

W. Oord, Rembrandtkade 79, 7412 HE Deventer.

KABOS, W. J. & B. VAN AARTSEN, 1984. DE NEDERLANDSE BOORVLIEGEN (TEPHRITIDAE) EN PRACHTVLIEGEN (OTITIDAE). Wetenschappelijke Mededelingen K.N.N.V. 163: 1-52. Prijs, incl. porto, f 9,— (leden KNNV en NEV f 7,—). Te bestellen door overmaking van dit bedrag op gironummer 13028 ten name van de uitgever, Bureau KNNV, Hoogwoud, onder vermelding van het gewenste.

Onder de „Kleine Vliegen” zoals door de auteurs van deze mededeling de Acalyptraten worden herdoopt, horen boor- en prachtvliegen tot de meest in het oog vallende. Daardoor, en door het feit dat althans de boorvliegen een sterke binding met bepaalde plantesoorten hebben, zijn het aantrekkelijke dieren om te verzamelen en te bestuderen. Daartoe bestond al sinds 1959 een Wetenschappelijke Mededeling van Kabos (nummer 33), maar deze was al lang uitverkocht, en bovendien was door het werk van de auteurs van deze tweede druk het aantal Nederlandse soorten en verspreidingsgegevens aanzienlijk toegenomen. Uit Nederland zijn nu 70 soorten boorvliegen bekend.

Deze WM biedt aan een nieuwe generatie geïnteresseerden een plezierige en handige ontsluiting tot de studie van deze vliegen. De determineertabellen zijn overzichtelijk en rijk geïllustreerd. Maar er zijn eveneens hoofdstukjes over kweken, verzamelen, oecologie, en er is een erg aardige historische introductie. De typografische verzorging is wat luxueuzer dan ik van de oudere WM's gewend ben, en zeer overzichtelijk. Het is jammer dat de opvallend verzorgde nomenclatuur wordt ontsierd doordat (waar nodig) de auteursnaam wèl, maar het jaar van publicatie niet, tussen haakjes staat. Veel aandacht is besteed aan de voedselplanten, en deze worden in een aparte tabel nog eens bij elkaar gezet met vermelding van de bij ons erop voorkomende boorvliegen. Voor veel soorten zijn Nederlandse namen bedacht; dat is een kwestie van smaak — mijn smaak is het niet, al was het alleen maar omdat dergelijke namen kunstmatig, en uitgerekt worden („koekoeksbloemboorvlieg”). Maar als het drempelverlagend werkt, waarom dan eigenlijk niet? Velen zullen met deze tabel genoeg kunnen beleven. — W. N. Ellis.